

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра політології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан філософського факультету

Іван КАРПЕНКО

_____ 2024 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФОНДИ В УКРАЇНІ**

рівень вищої освіти	<u>магістерський</u>
галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)
спеціальність	<u>052 Політологія</u> (шифр і назва)
освітня програма	<u>Глобальні студії та світова політика</u> (шифр і назва)
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова/за вибором)
факультет	<u>філософський</u>

2024/2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою філософського факультету
Протокол № 11 від 21 червня 2024 року

РОЗРОБНИК: **Біденко** Юлія Михайлівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології філософського факультету.

Програму схвалено на засіданні кафедри політології
Протокол № 14 від 19 червня 2024 року

Завідувач кафедри політології

Олександр ФІСУН

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Глобальні студії та світова політика»

Гарант освітньо-професійної програми

Юлія БІДЕНКО

Програму погоджено методичною комісією філософського факультету

Протокол № 10 від 19 червня 2024 року

Голова методичної комісії
філософського факультету

Сергій ГОЛІКОВ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Міжнародні організації та фонди в Україні” складена відповідно до програми підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" спеціальності 052 “Політологія” освітня програма «Глобальні студії та світова політика».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: надання магістрантам освітньої програми «Глобальні студії та світова політика» знань про основні міжнародні організації та програми іноземних акторів – міжнародних фондів, організацій, посольств, що діють в Україні.

Предметом вивчення є тенденції, сфери та пріоритети співробітництва урядових та неурядових інститутів, як в середині України, так і зобов’язання та спільні міжнародні організації та проекти, в яких бере участь наша держава.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни – це формування у здобувачів освіти наступних загальних та фахових компетентностей:

- ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв’язувати проблеми.
- ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою
- ФК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.
- ФК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
- ФК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
- ФК05. Спроможність комплексно використовувати нормативну та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.
- ФК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
- ФК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.
- ФК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати складні політологічні дослідження з використанням широкого кола якісних і кількісних методів та високоспеціалізованого інструментарію прикладного аналізу.
- ФК09. Здатність до системного геостратегічного мислення.
- ФК10. Здатність виявляти та аналізувати констеляцію глобальних державних та недержавних гравців.
- ФК 11. Здатність вести дебати в рамках симуляційних ігор.
- ФК12. Вміння розробляти політичні рішення для наднаціональних органів управління.

1.3. Кількість кредитів 7

1.4. Загальна кількість годин 210

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обо’язкова	
Денна форма навчання	
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
3-й	
Лекції	
26 год.	
Практичні, семінарські заняття	

24 год.	
Самостійна робота	
160 год.	
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Міжнародні організації та фонди в Україні», згідно освітньо-професійної програми «Глобальні студії та світова політика» студент-магістрант повинен

знати:

- види міжнародних організацій у системі регулювання міждержавних відносин, зокрема ті, членом яких є Україна та членство в яких проголошено стратегічним курсом нашої держави;
- структуру, цілі, механізми діяльності та процедури прийняття рішень міжнародних організацій;
- основні види міжнародної підтримки та допомоги, що здійснюється на глобальному рівні та для України;
- пріоритети та мету діяльності основних зонішньополітичних акторів, представництва та місії яких офіційно діють в Україні;
- особливості діяльності недержавних міжнародних фондів на глобальному, регіональному та державному рівні;
- головні напрямки реформ, політик та сфер життя української держави та громадянського суспільства, що отримують найбільшу підтримку донорів.

вміти:

- ПРН01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.
- ПРН02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.
- ПРН03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.
- ПРН04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та ймовірні наслідки політичних рішень.
- ПРН05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.
- ПРН06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
- ПРН07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.
- ПРН08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.
- ПРН09. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати складні політологічні дослідження з використанням широкого кола якісних і кількісних методів та спеціалізованого інструментарію прикладного аналізу.
- ПРН11. Професійно виконувати політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.
- ПРН12. Мислити системно та стратегічно у розгляді світової політики.
- ПРН13. Виявляти констеляцію глобальних державних та недержавних гравців.
- ПРН14. Професійно вести політичні дебати від імені світових гравців.
- ПРН15. Професійно розробляти політичні рішення глобального рівня управління.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Членство України в міжнародних організаціях: напрямки співробітництва

Тема 1. Головні напрямки та формати міжнародного співробітництва

Поняття та класифікація донорів. Офіційна допомога розвитку: типи та інструменти. Міжнародна технічна допомога, кредити та інвестиційні проекти. Гранти: поняття, види та цільове призначення. Інтегроване управління проектами. Проектний підхід в публічній сфері

Тема 2. Участь України в міжнародних організаціях та двостороннє співробітництво

Міжнародні організації: класифікація та ознаки. Міжурядові та неурядові організації та фонди. Україна в міжурядових організаціях: динаміка приєднання та сфери партнерства. Окремі аспекти двостороннього співробітництва України: етапи укладання договорів та напрямки допомоги з боку окремих країн. Координація донорської допомоги для України: Паризька декларація

Тема 3. Україна – ООН: пріоритети в рамках Цілей розвитку та спеціальні програми і місії в Україні після 2002р.

Створення ООН, місія та цілі. Структура ООН та механізми прийняття рішень. Рада Безпеки ООН та миротворчість. ООН та її програми в Україні. Програми ООН на Сході України.

Цілі розвитку тисячоліття: прийняття та досягнення. ЦРТ в Україні. Поняття сталого розвитку та його відображення в документах ООН. Цілі сталого розвитку 2016-2030 в світі та Україні. Реакція структур ООН на повномасштабну війну в Україні.

Тема 4. Членство України в Раді Європи: структури участі та зобов'язання

Рада Європи – мета заснування та етапи приєднання країн. Структура Ради Європи, координаційні та допоміжні органи. Європейський суд з прав людини: основні напрямки позовів та статистичні показники по країнах. Шлях України до РЄ та виконання зобов'язань після вступу. Діяльність Офісу РЄ в Україні. Плани дій Ради Європи для України: етапи та результати імплементації. План дій Ради Європи для України 2018-2021: пріоритетні напрямки та донори. Реакція Ради Європи на збройну агресію Росії у 2022.

Тема 5. Безпековий вектор міжнародного співробітництва: Організація з безпеки та співробітництва в Європі та членство України. Партнерство Україна-НАТО

Організація з безпеки та співробітництва в Європі: місія, структура та процедури прийняття рішень. ОБСЄ в Україні: хронологія та головні напрямки діяльності. Координатор проектів ОБСЄ в Україні. Моніторингові функції ОБСЄ у спостереженні за виборчими процесами в Україні. Спеціальна моніторингова місія в збройному конфлікті в та навколо України. Південно-атлантичний альянс: історія відносин з пост-радянськими країнами. Партнерство заради миру: формат взаємодії Україна –НАТО. Статус підсиленого партнерства з НАТО після 2020 р. Політика НАТО в контексті Російсько-Української війни після 2022 р.

Розділ 2. Двостороння співпраця України з державними та недержавними інституціями

Тема 6. Україна та Європейський Союз: від політики сусідства та Східного Партнерства до Угоди про Асоціацію Україна-ЄС

Історія взаємин України з Європейським Союзом. Європейська політика сусідства та Східне партнерство 2009 р.. Місце України в структурі проектів та міжнародної технічної допомоги в рамках Східного партнерства. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС: політична та економічна частини. Головні вектори реформ в імплементації Угоди про Асоціацію Україна-ЄС. Програми ЄС за участі України Головні вектори та форми діяльності Представництва ЄС в Україні. Набуття статусу країни-кандидата у червні 2022.

Тема 7. Двосторонні взаємодії України з державами Європи та Азії

Федеративна Республіка Німеччина, Франція, Велика Британія, Швейцарія, Швеція як головні донори України: напрямки діяльності посольств та національних агенцій з міжнародного розвитку. ГУАМ та формати Балто-Чорноморського співробітництва. Україна, Молдова та Балканські країни на шляху до членства в ЄС. Проекти Японії та Китаю в Україні.

Тема 8. Північно-Американські держави (США, Канада) та програми підтримки для України

Історія міжнародних зносин України з США та Канадою. Український кокус в сенаті США. Мілітарна допомога з боку США та Канади. Проекти що підтримуються USAID в сфері децентралізації та громадянського суспільства. Канадська агенція з міжнародного розвитку: допомога розвитку демократії та демократичній освіті.

Тема 9. Приватні донори та фундації: пріоритети та формати підтримки громадянського суспільства

Основні неурядові міжнародні організації та фонди в Україні: огляд сфер діяльності. Ініціативи з підтримки свободи медіа, виборів та демократичної освіти: Freedom House, International Foundation of Electoral Systems, National Endowment for Democracy. Діяльність Міжнародного Фонду «Відродження», Фонду Маршалла та Фонду Чарльза Мотта. Міжнародні можливості підтримки з боку закордонних українців.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	Ср	л		п	лаб	інд	Ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Розділ 1. Членство України в міжнародних організаціях: напрямки співробітництва</i>												
Тема 1. Головні напрямки та формати міжнародного співробітництва	26	4	2			20						
Тема 2. Участь України в міжнародних організаціях та двостороннє співробітництво	24	2	2			20						
Тема 3. Україна – ООН: пріоритети в рамках Цілей розвитку та спеціальні програми і місії в Україні після 2014 р.	24	4	4			16						
Тема 4. Членство України в Раді Європи: структури участі та зобов'язання	20	2	2			16						
Тема 5. Безпековий вектор міжнародного співробітництва: ОБСЄ та членство України. Партнерство Україна-НАТО	18	2	2			14						
Разом за Розділом 1	112	14	12			86						
<i>Розділ 2. Двостороння співпраця України з державними та недержавними інституціями</i>												
Тема 6. Україна та Європейський Союз: від політики сусідства та Східного Партнерства до Угоди про Асоціацію Україна-ЄС	24	4	2			18						
Тема 7. Двосторонні взаємодії України з державами Європи і Азії	24	4	4			16						
Тема 8. Північно-Американські держави (США, Канада) та програми підтримки для України	14	2	2			10						
Тема 9. Приватні донори та фундації: пріоритети та	14	2	2			10						

формати підтримки громадянського суспільства												
Індивідуальне завдання (контрольна робота)	22		2			20						
Разом за Розділом 2	98	12	12			74						
Усього годин	210	26	24			160						

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Головні напрямки та формати міжнародного співробітництва. Вхідний контроль	2
2	Тема 2. Участь України в міжнародних організаціях та двостороннє співробітництво	2
3	Тема 3. Україна – ООН: пріоритети в рамках Цілей розвитку та спеціальні програми і місії в Україні після 2014 р.	4
4	Тема 4. Членство України в Раді Європи: структури участі та зобов'язання	2
5	Тема 5. Безпековий вектор міжнародного співробітництва: ОБСЄ та членство України. Партнерство Україна-НАТО	2
6	Тема 6. Україна та Європейський Союз: від політики сусідства та Східного Партнерства до Угоди про Асоціацію Україна-ЄС	2
7	Тема 7. Двосторонні взаємодії України з державами європейського та євразійського простору	4
8	Тема 8. Північно-Американські держави (США, Канада) та програми підтримки для України	2
9	Тема 9. Приватні донори та фундації: пріоритети та формати підтримки громадянського суспільства	2
10	Семінар-презентація індивідуальних завдань	2
Всього		24

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість Годин
1	Опрацювання науково-методичної літератури та енциклопедично-словникових джерел, підготовка всіх студентів до вхідного контролю (експрес-тестування). Підготовка до дебатів на семінарському занятті «Міжнародна технічна допомога vs посилення суверенітету»	20
2	Опрацювання науково-методичної літератури та першоджерел за темою членства України в міжнародних організаціях, передумов та контексту вступу, написання есе «Моє бачення пріоритетів міжнародного співробітництва України». Підготовка до групової дискусії на семінарі «Види міжнародної допомоги Україні: на чому зосередитись донорам?»	20
3	Опрацювання нормативно-правової бази, Глобальної доповіді, Національної доповіді щодо Цілей розвитку тисячоліття ООН 2000-2015 та Цілей сталого розвитку 2016-2030. Порівняльний аналіз відображення проблем в ЦРТ, ЦСР та національних пріоритетах Цілей розвитку ООН для України. Підготовка презентації.	16
4	Підготовка доповідей щодо діяльності України в Раді Європи. Ознайомлення з основними резолюціями ПАРЄ щодо України, вивчення статистики ЄСПЛ, аналіз пріоритетів та досягнень імплементації Планів дій ради Європи для України 2015-2017 та 2018-2021	16
5	Вивчення історії НАТО та ОБСЄ, мандатів миротворчих та моніторингових місій ОСЕ у порівнянні з миротворчою діяльністю ООН. Підготовка до дебатів	14

	на семінарському занятті «Чи варто вступати Україні до НАТО»? «Чи потрібний міжнародний миротворчий контингент на Сході України: уроки СММ ОБСЄ»	
6	Опрацювання нормативно-правової бази та інформаційних джерел з архітектури ЄС. Вивчення звітів Громадянської платформи Східного партнерства та міжнародної технічної допомоги ЄС країнам-учасникам. Підготовка інфографіки. Опрацювання тексту Політичної частини Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС та порівняння зі стратегічними документами України (програма урядів 2014-2020, Національна стратегія розвитку громадянського суспільства, Національна стратегія децентралізації, стратегічні документи в безпековій та інформаційній сферах) – за вибором кожного студента	18
7	Підготовка доповідей до семінарського заняття за темами двостороннього співробітництва окремих європейських держав з Україною, опрацювання сайтів посольств, партнерських організацій та національних офісів. Вивчення історії та результатів діяльності ГУАМ. Порівняльний аналіз досягнень України та Молдови/ Балканських країн в якості країн кандидатів до вступу в ЄС. Самостійна робота студентів групи з віртуальною дошкою в онлайн режимі по прикріпленню основних проектів та ініціатив двостороннього співробітництва, що діють в Україні	16
8	Вивчення історії Україно-Канадських відносин та стосунків Україна-США. Опрацювання сайту Конгресу США, пошук рішень щодо України та діяльності українського кокусу в Сенаті. Самостійна робота студентів групи з віртуальною дошкою в онлайн режимі по прикріпленню основних проектів та ініціатив USAID, що діють в Україні. Підготовка до групової дискусії «Найбільший стратегічний партнер України: ЄС, США, Канада?»	10
9	Знайомство з річними звітами, програмами та конкурсними оголошеннями міжнародних приватних фондів (за вибором студента), підготовка презентації на семінарське заняття.	10
10	Підготовка та оформлення індивідуального дослідницького завдання/ контрольної роботи, що виконується протягом семестру	20
	Разом	160

6. Індивідуальні завдання

Контрольна робота з дисципліни, що передбачена навчальним планом виконується в якості індивідуального завдання – самостійного аналітичного проекту (policy paper) на загальну тему «Міжнародна допомога та участь донорів у реформі/політиці в Україні». Кожним студентом самостійно обирається напрямок політики для аналізу, наприклад, реформування галузі або підтримка політики в сфері:

1. повоєнної відбудови України
2. гуманітарної допомоги внутрішньо переміщеним особам під час війни
3. обороноздатності та підтримці територіальної цілісності України
4. розвитку громадянського суспільства
5. децентралізації
6. розвитку парламентаризму
7. посилення інституційної спроможності урядових структур
8. електронного врядування та участі
9. публічного фінансування політичних організацій
10. боротьби з корупцією
11. реформування виборчого законодавства
12. кібербезпеки та охорони державних та персональних даних
13. розвитку свободи слова та вільних медіа
14. недискримінації та протидії мові й злочинам на ґрунті ненависті
15. верховенства права та реформи правосуддя

16. реформи правоохоронних органів
17. підтримка економічних реформ та розвиток підприємництва
18. сталого екологічного розвитку
19. реформи та відновлення енергетичного сектору
20. гендерної рівності та посилення політичного представництва жінок
21. гуманітарного розвитку та покращення становища ВПО
22. реформування вищої освіти
23. наукового співробітництва, досліджень та інновацій
24. підтримки культурних індустрій та охорони культурної спадщини
25. молодіжної політики

7. Методи навчання

Основними методами навчання є лекційні та семінарські заняття за темами дисципліни. Викладення лекційного матеріалу здійснюється із використанням медіапрезентацій, відеоматеріалу з проблематики міжнародних організацій, використання експрес-дискусій та онлайн-застосунків під час інтерактивних лекцій (колаборативні дошки padlet, опитування, експрес-тести, групові інтерактивні вправи – pearpod.com та kahoot.it). Під час проведення семінарських занять використовуються такі методи та технології викладання, як виступи студентів з доповідями за темою семінару, вивчення прикладів (case-study), презентація студентами інфографіки та аналітичних записок (брифів) щодо поточного стану донорської допомоги за напрямками політики в Україні, групові дискусії за ключовими питаннями, командні дебати в малих групах, вебінари із запрошеними практиками – співробітниками міжнародних організацій та фондів, що діють в Україні. написання

Під час самостійної роботи здійснюється опрацювання студентами наукових праць, присвячених проблематиці міжнародних відносин, аналітичних звітів міжнародних організацій та органів влади, що є бенефіціаріями міжнародної технічної допомоги, збір та обробка інформації щодо діяльності міжнародних організацій з відкритих джерел, написання есе, брифів, створення мультимедійних презентацій та інфографіки, а також підготовка індивідуального завдання за обраною студентом темою.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовуються поточний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено вхідний контроль (тестування) та контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу у вигляді оцінювання змісту та презентації аналітичного проекту.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями, участі у дебатах та модерованих групових дискусіях, а також при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях та участі магістрантів у семінарах із запрошенням практиків – співробітників міжнародних організацій та фондів. За умов змішаного навчання семінари з практиками проводяться у форматі вебінару або в аудиторії – у форматі майстер-класу чи модерованої дискусії.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень магістрантів. Він проводиться у письмовій формі у вигляді семестрового заліку (за дворівневою шкалою оцінювання). Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

8. Схема нарахування балів

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю, у т.ч. контрольної роботи – індивідуального завдання, та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Контр. робота, передбачена навчальним планом	Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1					Розділ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	15	60	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5				

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та практичних заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність здобувача засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, активність роботи на практичних заняттях, рівень знань за результатами опитування, експрес-тестування на практичних заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

За виступ на практичному занятті здобувач може отримати від 1 (доповнення, уточнення після відповіді або виступу іншого здобувача) до 5 (доповідь-презентація, що містить розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, монографій, статистичних даних, схем, тощо) балів

Загальна максимальна сума балів за роботу в семестрі складає **60** балів.

Критерії оцінювання роботи протягом семестру

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал
26-30	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, виконання завдань до кожного практичного заняття, активна робота на практичних заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21-25	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених та практичних занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
16-20	Несистематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на

	заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на практичних заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та практичних занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Студент допускається до складання екзамену за умов набрання 25 балів та виконання контрольної роботи – індивідуального аналітичного завдання.
Максимальна сума балів за залік складає **40**.

Критерії оцінювання залікової роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-40	Здобувач цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
29-34	Здобувач достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
18-28	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.
10-17	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.
0-9	Здобувач не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, або відповідь не правильна, не розуміє суть питання. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити висновків.

Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає **100** балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Оцінка для дворівневої шкали оцінювання
90–100	зараховано
70–89	
50–69	
1–49	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література:

1. Bidenko Yuliya. Ukraine: Nations in Transit 2022 Country Report. Freedom House. 2022. URL: <https://freedomhouse.org/country/ukraine/nations-transit/2022>
2. Біденко Ю. Інтеграція до ЄС: довгострокові пріоритети та поточні виклики. *Україна-ЄС: Шлях до політичної асоціації*. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. 2021. С 112-116. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021_association.pdf
3. Козак Ю., Ковалевский В., Логвинова Н. Міжнародні організації. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 344 с.
4. Крушинський, В. Манжола В., Андрущенко С., Галака С., Бордиловська О. Міжнародні відносини та світова політика. Підручник. Київ: Знання. 2014. 662 с.
5. Владимиров С. Міжнародні економічні відносини. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 256 с.
6. International organizations: навч.-метод. посібник у структурно-логічних схемах для іноземних студентів (англійською мовою). Т.В. Андросова, О.В. Кот, В.О. Козуб, А.О. Борисова. Харків: Видавництво «Форт», 2016. 120 с.
7. Міжнародні організації : навчальний посібник. Еклектич.: Т.В. Андросова, О.В. Кот, В.О. Козуб; вид. 2-ге, перероб. на доп. Харків. : ХДУХТ, 2018. 235 с.
8. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій. Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.

Допоміжна література:

1. Bekaj A., Civil society in times of the coronavirus: reinventing its role, International IDEA, 23 April 2020. URL: <https://www.idea.int/news-media/news/civil-society-times-coronavirusreinventing-its-role>
2. Bidenko Yu.M. Financial Sustainability of Ukrainian Civil Society: Key Perspectives and Challenges. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Питання політології. 2019. Вип. 36 – С 24-37
3. Bidenko Yuliya Civil Society Initiatives on Increasing Public Authorities Openness in Czech Republic: selected case-studies and lessons for Ukraine. Proceedings of the 19th International Scientific Congress Public Administration of the 21st Century: Synthesis of Science and Practice”. Т. Revenko, N. Hryshina (eds). Kharkiv Institute of National Academy of Public Administration. 2019. Pp 57-62.
4. Bidenko, J. “(De)Structuring of the Civil Society in the Political Process in Ukraine and Belarus.” Chapter 2 in Smith, D.H., Moldavanova, A.V. & Krasynska, S. (Eds.) The Nonprofit Sector in Eastern Europe, Russia and Central Asia: Civil Society Advances and Challenges. Leiden, Netherlands, and Boston, MA: Brill Publishers. 2018. Pp. 29-55.

5. Carothers Th., Brown F. Z. Revitalizing Democracy Internationally. Carnegie Endowment for International Peace. Sept. 2020. Issue 1. URL: <https://carnegieendowment.org/2020/09/09/revitalizing-democracy-internationally-pub-82502>
6. European Committee on Democracy and Governance and COVID-19', Council of Europe, retrieved 22 May 2020. URL: <https://www.coe.int/en/web/good-governance/cddg-and-covid>
7. Gaps and Overlaps: Navigating through contested German-Russian-Ukrainian narratives (2020). Albers G., Akopov S., Bidenko Yu., Chiniris E. Inmedio peace consult gGmbH. URL: https://www.inmedio.de/sites/default/files/gaps_and_overlaps_0.pdf
8. Global digital report. We are Social. 2019. URL: <https://digitalreport.wearesocial.com/>
9. International Organisation for Peacebuilding. Effective advising in statebuilding and peacebuilding contexts – how public participation and citizen engagement. Geneva: Interpeace-IPAT. URL: <https://www.interpeace.org/resource/effective-advising-in-statebuilding-and-peacebuilding-contexts-how-appreciative-inquiry/>
10. Katz R., Kroenig M., Cimmino J., Lipsky J. Global Strategy for Shaping the Post-COVID-19 World URL: <https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2020/07/AC-A-Global-Strategy-for-Shaping-the-Post-COVID-19-World.pdf>
11. Nedelcu Harry, Panchuk Dmytro, Bidenko Yuliya. Foreign interference in Ukraine's politics during the 2019 elections: The case of the Kharkiv region (2020) New Eastern Europe. URL: <https://neweasterneurope.eu/2020/02/12/foreign-interference-in-ukraines-politics-during-the-2019-elections-the-case-of-the-kharkiv-region%ef%bb%bf/>
12. Solodkyy S., Levoniuk T., Balasanyan V., Dzupyn M., Kalashnikova O., Kozun Ye., Bidenko Yu. The Link between Decentralization and EU Integration (2020). New Europe Center (Ukraine) and Centre for East European and International Studies (ZOiS, Germany). URL: http://neweurope.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/Decentralization_eng_web-6.pdf
13. The Millennium Development Goals Report 2015. United Nations Organization. 2015. URL: [https://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20\(July%201\).pdf](https://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20(July%201).pdf)
14. The Sustainable Development Goals Report 2020. United Nations Organization. URL: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2020.pdf>
15. Youngs R., Panchulidze E. Global Democracy and COVID-19: Upgrading International Support. European Endowment for Democracy, July, 2020. URL: https://carnegieendowment.org/files/Global_democracy_covid-19_report_FINAL_WEB.pdf
16. Аджемоглу, Д. Робінсон. Дж. Чому нації занепадають. Походження влади, багатства і бідності. Київ: Наш формат. 2016. 440 с.
17. Аналіз моніторингу проектів міжнародної технічної допомоги (МТД) за 2019 рік. Кабінет міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246381011&cat_id=244828445
18. Євробюлетень (інформаційний бюлетень Представництва Європейської Комісії в Україні): <http://www.delukr.ec.europa.eu/page962.html> (укр.)
19. Європейська конвенція про визнання про визнання юридичними особами міжнародних неурядових організацій. Інформ.-пошук. система із законодавства України. URL : <http://www.akros.com.ua/menu/view/itemId/23>
20. Єдиний державний реєстр міжнародних організацій, членом яких є Україна <https://data.gov.ua/dataset/89ea21a9-e0bf-4cac-a05e-c3da6e63d360/resource/eccd8762-2184-4fb3-8e73-6a491528d03d>
21. Жекало Г. І. Міжнародні організації у політичних протиріччях та конфліктах сучасної України: концепція досліджень Гілея: науковий вісник. 2017. Вип. 86. С. 330-334.
22. Дубов Д. Ожеван К. Кібербезпека: світові тенденції та виклики для України. К.: НІСД, 2016. 30 с.
23. Конвенції та Угоди РЄ, що підписані та ратифіковані Україною <https://www.coe.int/en/web/conventions/search-on-states/-/conventions/treaty/country/U>
24. Маккейн Дж., Солтер М. Буремна хвиля. Добрі часи, праведні справи, великі битви та інші зв'язки. Переклад Примаченко Я.: Харків, Віват, 2020. 432 с
25. Меморандум про взаєморозуміння між Організацією з безпеки і співробітництва в Європі та Урядом України щодо створення нової форми співробітництва <https://www.osce.org/files/f/documents/1/a/37929.pdf>
26. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку та Україна». Програма розвитку ООН в Україні. 2015 <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/0B9O3ySgVVRL5MTJHMFBqQUQtNkk>

27. План дій Ради Європи для України 2018-2021 <https://rm.coe.int/coe-action-plan-for-ukraine-2018-2021-ukr/1680925bec>
28. Порядок денний асоціації між Україною та ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію. Міністерство закордонних справ України. 2021. URL https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/Docs/evroitegraciina_dijalnist/UA_15-1%20final.pdf
29. Роль міжнародних організацій у діяльності інститутів громадянського суспільства в Україні : аналіт. доп. Кудряченко А. І. (керівник авт. кол.) та ін. ; Держ. установа "Ін-т всевіт. історії НАН України". - Київ : Ін-т всевіт. історії, 2017. 87 с.
30. Статут Ради Європи https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001#Text
31. Українська революція гідності, агресія РФ і міжнародне право: монографія. Укр. асоц. міжнар. права ; Антонович М. М. та ін. ; упоряд. і заг. ред. Задорожній О. В. Київ : К.І.С, 2014. 1013 с.
32. Участь України у міжнародних організаціях. Міністерство закордонних справ. 2024. URL: mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations
33. Фергюсон Н. Глобальний занепад. Як помирають інститути та економіки. Київ: Наш формат. 2020. 144 с.
34. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. Київ: Наш формат. 2019. 608 с.

Інформаційні ресурси

Офіційні сайти державних органів влади в Україні:

- <http://www.president.gov.ua> – Офіційне Інтернет-представництво Президента України
- <http://rada.gov.ua> – Офіційне Інтернет-представництво Верховної Ради України
- <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал
- <http://www.mfa.gov.ua> – Офіційне Інтернет-представництво МЗС України
- <http://decentralization.gov.ua/> - Офіційний інформаційний ресурс децентралізації в Україні
- <http://www.ombudsman.gov.ua/> Уповноважена ВРУ з прав людини

Офіційні сайти міжнародних організацій і об'єднань:

- Представництво Організації Об'єднаних Націй в Україні www.un.org.ua/
- Рада Безпеки ООН: <http://www.un.org/russian/sc/index.html>
- Програма ООН з довкілля <http://www.unep.org/russian/>
- Представництво Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) www.who.int www.euro.who.int
- Програма ООН-жінки <http://www.unwomen.org/en>
- Дитячий фонд ООН ЮНІСЕФ <http://www.unicef.org/ceecis/ru/>
- Міжнародна організація праці www.ilo.org/public/russian/region/eurpro/moscow/index.htm/
- Фонд ООН з народонаселення <http://www.unfpa.org/>
- Рада Європи: <http://www.coe.int> <http://www.coe.int/DefaultRU.asp>
- Офіс Ради Європи в Україні: <http://www.coe.kiev.ua/>
- Європейський суд з прав людини <https://www.echr.coe.int>
- Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) www.osce.org/ukraine/
- Бюро демократичних інститутів і прав людини (БДІПЛ): <http://www.osce.org/odihr>
- Координатор проєктів ОБСЄ в Україні: <http://www.osce.org/ukraine>
- Організація Північноатлантичного Договору <https://www.nato.int/cps/uk/natohq/index.htm>
- Представництво Європейського Союзу в Україні: <http://www.delukr.ec.europa.eu/>
- Сайт Європейської політики сусідства ЄС: http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm
- Портал «Європа» Європейської Комісії: <http://europa.eu>
- Постійне представництво Європейського інвестиційного банку в Україні www.mka.org.ua/
- Європейський банк реконструкції та розвитку www.ebrd.com/pages/country/ukraine.shtml
- Світова організація торгівлі: <http://www.wto.org>
- Міжнародний валютний фонд www.imf.org
- Світовий банк <http://www.worldbank.org/eca/en/>
- Світовий банк, представництво в Україні www.worldbank.org/uk/country/ukraine/
- Міжнародний фонд «Відродження» в Україні <https://www.irf.ua/>
- National Endowment for Democracy <https://www.ned.org/>
- European Endowment for Democracy <https://democracyendowment.eu/en/component/countries/country/ukraine.html>

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Науково-методичні видання кафедри політології:

http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/staff_pol/navchannja/pol_metodichka.html

Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Політологія»

<http://periodicals.karazin.ua/politology>

Google Classroom з дисципліни «Міжнародні організації та фонди в Україні» 2022/2023 н.р.

<https://classroom.google.com/u/1/c/MTUzNDMyMzk5MTk0>

Примітка. *Перелік інформаційних ресурсів не є вичерпним. При використанні матеріалів з цих джерел або інших джерел посилання на них є для студентів обов'язковим.*

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження воєнного стану)

В умовах дії воєнного стану або карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– *дистанційно* (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття, також надаються записи лекцій на каналі Youtube;

– *дистанційно* на платформі на платформі Zoom проводяться практичні (семінарські) заняття в режимі реального часу із застосуванням допоміжних онлайн платформ (padlet – інтерактивна дошка, pearpod – опитування, експрес-тести, колаборативна дошка, інтерактивні вправи, kahoot – експрес-тестування, вхідний контроль);

- *змішане навчання:* лекційний контент (презентації, відео, основна та допоміжна література за курсом) а також консультації, перевірка змістовної частини індивідуального завдання та контроль самостійної роботи здійснюється на платформі Google Classroom <https://classroom.google.com/u/1/c/MTUzNDMyMzk5MTk0>

– *аудиторно* (за затвердженим розкладом занять) проводяться 30% практичних та практичних занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень, подовження воєнного стану з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти екзамен в письмовій формі дистанційно (рандомізований розподіл екзаменаційних питань за категоріями складності із можливістю надання відкритої письмової відповіді) на платформі LMS Moodle <http://dist.karazin.ua/moodle/>